

BAREM. SUCCESIUNI – 1.09.2016

Subiectul nr. 1 – 2 puncte, câte 0,25 puncte fiecare variantă de răspuns

A. a. menirea partajului de ascendent este tocmai acela de a evita nașterea unei stări de indiviziune între moștenitori, bunurile fiind dobândite individual, fie cu titlu de donație, fie în baza legatului prin care se realizează. În consecință, spre deosebire de efectele partajului, partajul de ascendent nu pune capăt unei stări de indiviziune, întrucât această stare de indiviziune nu există.

b. pentru a fi valabil partajul de ascendent nu trebuie să cuprindă toate bunurile din patrimoniul lui de cujus. Bunurile asupra cărora nu s-a dispus prin partaj de ascendent vor fi împărțite între moștenitori conform dreptului comun;

c. dacă partajul de ascendent se realizează prin intermediul unei donații, aceasta nu poate privi decât bunurile existente, nu și cele viitoare (art. 1161 alin. 2 C.civ). Dacă se realizează prin intermediul legatului, acesta poate avea ca obiect și bunuri viitoare.

d. dacă partajul de ascendent nu îi cuprinde pe toți descendenții, cei care nu sunt cuprinși în acest partaj vor putea solicita nulitatea partajului de ascendent, iar nu reducățiunea acestuia.

B. a. Legatarul devine proprietarul bunului/bunurilor legat/e doar dacă e vorba de bunuri individual determinate. Dacă obiectul legatului îl constituie bunuri de gen, legatarul dobândește doar un drept de creanță;

b. pentru ca legatul care ar purta asupra bunului altuia să fie valabil este necesar ca testatorul să dispună de bunul respectiv cunoscând situația juridică a acestuia;

c. dispariția fizică a bunului nu antrenează întotdeauna caducitatea legatului; ea poate avea și semnificația unei revocări a legatului, când de pildă bunul este distrus voluntar de către testator;

d. ca regulă legatarul cu titlu particular nu participă la suportarea pasivului succesoral. În mod excepțional însă, în condițiile art. 1114 alin. 3 C.civ., legatarul participă și el la suportarea pasivului succesoral.

Subiectul nr. 2 – 1 punct

Data inexactă - data întocmirii testamentului care nu corespunde realității, fie urmare a datării voit inexacte a testatorului, fie urmare a unei erori din partea testatorului. Data inexactă va putea duce la nulitatea actului doar în măsura în care această datare inexactă a fost făcută în mod deliberat de către testator, indiferent de motivul care l-a determinat să indice data în mod inexact, deci indiferent dacă este vorba despre un capriciu din partea testatorului ori de urmărirea unui scop fraudulos (antedatarea pentru evitarea unei incapacități de exemplu). (0,5 puncte)

Proba inexactității datei incumbă celor ce o invocă, probațiunea fiind însă limitată de dispozițiile art. 1039 alin. 2 Cod civil, falsitatea datei neputând fi dovedit doar pe baza elementelor extrinseci testamentului, ci doar pornind de la anumite elemente intrinseci, eventual corroboreate cu elemente extrinseci testamentului. Doar în mod excepțional, în măsura în care prin falsitatea datei s-a urmărit un scop fraudulos este permisă dovada exclusiv pe baza elementelor extrinseci testamentului. (0,5 puncte).

Subiectul nr. 3. – 1 punct

Sfera faptelor, condițiile diferite de operare ale nedemnității/revocării (existența/inexistența unei hotărâri penale de condamnare, termene de invocare diferite), modul de operare.

Subiectul nr. 4. – 2,5 puncte

Împrejurarea că E a fost beneficiarul unei donații nu influențează drepturile succesoriale ale moștenitorilor, întrucât neexistând rezervatari, valoarea donației nu influențează nici masa succesorală, nici drepturile moștenitorilor (**0,5 puncte**). Nu interesează nici ascunderea donației, întrucât nefiind vorba de o donație care ar putea fi supusă reducățiunii sau raportului, nu se pune

problema ca E să răspundă peste limita valorii bunurilor primite. Participarea sa la pasiv va fi prin urmare doar în limita valorii bunurilor primite. **(0,5 puncte)**

Activul brut al moștenirii este de 24.000 EUR bunurile corporale + 8.000 EUR creanța față de C, adică de 32.000 EUR, iar datoriile succesoriale de 22.000 EUR, rezultă un activ net de 10.000 EUR. Participarea moștenitorilor la activ și pasiv va fi egală, fiecare dintre ei având dreptul la un activ de 8.000 EUR și o participare la suportarea pasivului succesoral de câte 5.500 EUR. **(0,5 puncte)**. Dat fiind că creditorul X nu a urmărit succesiunea, urmează să-și dividă acțiunea în raport cu fiecare moștenitor, de la fiecare putând pretinde câte 3.000 EUR. **(0,25 puncte)**. Această urmărire o va putea realiza chiar și în privința moștenitorului insolubil, având întâietate față de creditorii personali ai lui D. Textul art. 1157 alin. 2 C.civ. vizează doar raporturile dintre comoștenitori, iar nu raportul cu creditorul succesiunii; **(0,25 puncte)**

B își va putea valorifica creanța față de ceilalți moștenitori, urmărindu-i pe fiecare pentru câte 2.500 EUR, inclusiv pe moștenitorul insolubil, pentru rațiunile expuse **(0,25 puncte)**, în timp ce lui C, dacă i se va pretinde, va trebui să raporteze datoria sa de 8.000 EUR, astfel că din bunurile succesoriale el nu va primi nimic, **(0,25 puncte)**.

Subiectul nr. 5 – 2,5 puncte

Masa succesorală este de 160.000 EUR – **0,25 puncte**; Activul brut 100.000 EUR (80.000 + creanța de 20.000). Pasiv 10.000 EUR. La activul net de 90.000 EUR reunim valoarea donațiilor: 30.000 donația lui F2 + 10.000 donația lui N1 + 30.000 donația lui S. Rezerva celor doi descendenți F1 și F2 este de 80.000 EUR, N1 și N2 sunt înlăturați de la moștenire; cotitatea disponibilă este de 80.000 EUR.

Donația lui F2 fiind făcută fără scutire de raport se va imputa pe rezerva celui gratificat și va asigura parțial rezerva lui F2. Nu afectează cotitatea disponibilă a moștenirii. Pentru asigurarea rezervei sale F2 urmează să primească din bunurile existente o valoare de 10.000 EUR. Donația lui N1 este o donație pentru care nu există obligația de raport, va fi imputată pe cotitatea disponibilă, din care consumă 10.000 EUR; N1 va păstra donația primită; - **0,25 puncte**

Donația lui S deși concepută ca nescutită de raport, nu va fi raportată, întrucât S nu acceptă moștenirea, astfel că va fi imputată pe cotitatea disponibilă a moștenirii, din care consumă 30.000 EUR; deși nu este o donație raportabilă, se impune verificarea încadrării ei în limita cotității disponibile speciale. Verificând, donația făcută lui S este în limita ambelor criterii de determinare a CDS. S va păstra donația primită - **0, 5 puncte**

Dat fiind că F1 are o datorie față de succesiune de 20.000 EUR, la solicitarea lui F2 această datorie va fi raportată, creanța succesiunii față de el fiindu-i atribuită la operațiunea de partaj, F1 urmând să primească din bunurile existente doar o valoare de 20.000 EUR; - **0,25 puncte**

Legatele cu titlu particular însumează 60.000 EUR, în condițiile în care cotitatea disponibilă rămasă este de doar 40.000 EUR, astfel că se va impune reducerea acestora, în mod proporțional, la 13.333 EUR în favoarea lui Z și la 26.666 în favoarea lui Y. **(0, 5 puncte)** Legatul făcut în favoarea lui Y va fi executat independent de datoria avută de defunct față de Y, legatul făcut nefiind considerat ca ducând la stingerea datoriei - **0,25 puncte**. Legatul bunului donat nu va produce efecte în sarcina moștenitorilor, actul fiind întocmit fără voința de a impune moștenitorilor obligațiile specifice legatului bunului altuia. **(0,25 puncte)**

Datoriile succesiunii vor fi suportate doar de cei doi fii, în cote egale. Calculele mai sus evocate sunt valabile pentru datoria deja plătită de descendenți. - **0,25 puncte**